

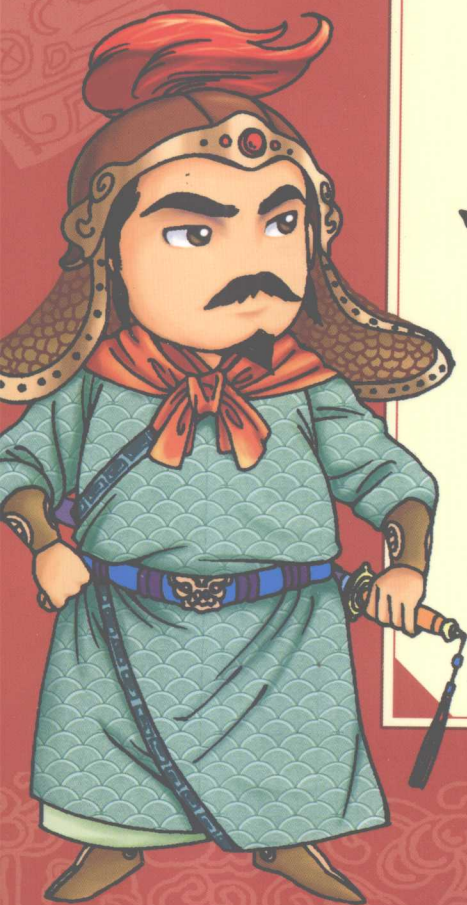
【中国古代名人故事】

美

黑龙江美术出版社

岳飞

注音版

中国古代名人故事

编著：李丽琼

岳

飞

黑龙江美术出版社

无
旁，

另
溢
号
到
宗
穆

寇，

布
留
我
动

英

图书在版编目(CIP)数据

岳飞/李丽琼编著. —哈尔滨:黑龙江美术出版社, 2007.8

(中国古代名人故事:2)

ISBN 978-7-5318-1912-7

I.岳… II.李… III.岳飞(1103 ~ 1142) - 生平事迹 - 儿童读物 IV.K825.2-49

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 118227 号

书 名 中国古代名人故事 —— 岳飞
zhong guo gu dai ming ren gu shi yue fei

编 著 李丽琼

出 版 黑龙江美术出版社

地 址 哈尔滨市道里区安定街 225 号

邮政编码 150016

经 销 全国新华书店

责任编辑 赵立明

发行电话 (0451) 84270514 84270525

网 址 www.HLJMSS.com

印 刷 武大图物印务有限公司

开 本 1/32

印 张 70

字 数 130 千字

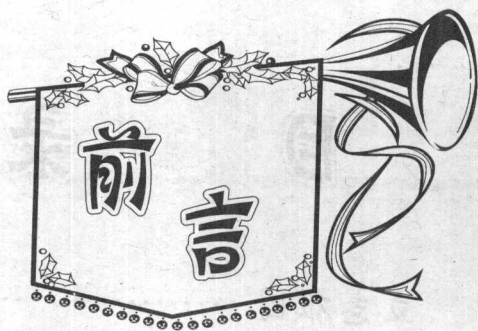
版 次 2007 年 9 月第 1 版

印 次 2007 年 9 月第 1 次印刷

书 号 ISBN 978-7-5318-1912-7

定 价 118.00 元(全 10 册)

本书如发现印装质量问题,请直接与印刷厂联系调换。

岳飞(1103 ~ 1142年),字鹏举,相州汤阴人(河南),南宋初期的抗金名将。

岳飞出身贫寒,年少时勤奋好学,并练就一身好武艺。其母亲在他背上刺“精忠报国”四字,岳飞以此为一生处世的准则。公元1122年,岳飞屡破金兵,得高宗所奖“精忠岳飞”的锦旗。又破李成,平刘豫,斩杨么,累官至太尉,授少保兼河南北诸路招讨使。公元1129年,金兀术攻陷建康,岳飞坚持抵抗,于次年收复建康。公元1140年,统率岳家军大破金兵于郾城,进军朱仙镇,准备渡河收复中原失地。但因高宗、秦桧一心求和,一日降12道金字牌,被召回还朝。不久被诬谋反下狱,以“莫须有”的罪名被杀害在风波亭。

岳飞一生中大部分时间驰骋在抗金疆场上,屡立战功。他组建的“岳家军”,纪律严明,勇敢善战,威振敌胆。“冻死不拆屋,饿死不掳掠。”深得人民的爱戴。

目 录 CONTENTS

第 1 章	立志报国	1
第 2 章	四次投军	6
第 3 章	克复建康	28
第 4 章	屡获升迁	47
第 5 章	驱军洞庭	78
第 6 章	举兵北伐	99
第 7 章	和战对峙	116
第 8 章	十年功毁	130
第 9 章	名扬千古	182

岳 飞

Zhong guo gu dai ming ren gu shi

第1章 立志报国

dà shuǐ lái le ! dà shuǐ lái la !
“大水来了！大水来啦！”

rén men kuáng hǎn zhe luàn cuàn zhe fēn fēn xiàng gāo chù pǎo qù
人们狂喊着，乱窜着，纷纷向高处跑去。

dà shuǐ jí sù de gāo zhǎng zhe zhěng gè yǒng hé xiāng luàn chéng yī tuán
大水急速地高涨着，整个永和乡乱成一团

zāo yuán lái shì huáng hé zài nèi huáng jué le kǒu
糟。原来是黄河在内黄决了口。

zài máng máng wú yīn de shuǐ miàn shàng piāo fú zhe yī kǒu dà shuǐ
在茫茫无垠的水面上，漂浮着一口大水

gāng shuǐ gāng lǐ zuò zhe yī wèi fù nǚ mǎn miàn de kǒng jù shǒu
缸。水缸里坐着一位妇女，满面的恐惧，手

lǐ jǐn jǐn de bào zhe yī gè wèi mǎn yuè de hái zǐ nà hái zǐ
里紧紧地抱着一个未满月的孩子。那孩子

jiù shì nán sòng míng zhèn qiān gǔ de mín zú yīng xióng yuè fēi
就是南宋名震千古的民族英雄岳飞。

yuè fēi shēng yú běi sòng huī zōng chóng níng èr nián nián èr
岳飞生于北宋徽宗崇宁二年(1103年)二

yuè shí wǔ rì tā gāng shēng xià lái shí qiǎo qiǎo yǒu yī zhī dà niǎo
月十五日。他刚生下来时，恰巧有一只大鸟

cóng wū dǐng shàng fēi guò tā de fù qīn yuè hé jué dé zhè dà niǎo jiǎn
从屋顶上飞过，他的父亲岳和觉得这大鸟简

zhí shì shàng tiān pài lái de shǐ zhě yù gào zhe xīn shēng ér bù fán de
直是上天派来的使者，预告着新生儿不凡的

qiánchéng yīn cǐ jiù gěi tā qǐ le gè dān míng jiào fēi yòu gěi tā
前程。因此就给他起了个单名叫飞，又给他
qǔ le gè zì jiào péng jǔ jiù xiàng zhī dà niǎo yī yàng chéng fēng pò
取了个字叫鹏举，就像只大鸟一样乘风破
làng péngchéng wàn lǐ
浪，鹏程万里。

yuè fēi zài tóng nián shí qī jiù gēn zhe fù qīn cān jiā tián jiān láo
岳飞在童年时期就跟着父亲参加田间劳
dòng cháng cháng dào yě dì lǐ qù dǎ chái gē cǎo bāng zhù jiā lǐ zuò
动，常常到野地里去打柴割草，帮助家里做
xiē zá huó zì yòu de jiān kǔ shēng huó mó liàn le tā bù cí xīn
些杂活。自幼的艰苦生活，磨炼了他不辞辛
láo gāng yì wán qiáng de xìng gé yě shǐ tā cóng xiǎo jiù jiào shēn qiè
劳、刚毅顽强的性格，也使他从小就较深切
de tǐ huì dào láo dòng rén mín de jí kǔ
地体会到劳动人民的疾苦。

yīn jiā jìng pín hán yuè fēi wú fǎ xiàng yī bān de hái zǐ nà
因家境贫寒，岳飞无法像一般的孩子那
yàng jìn shū shú niàn shū lüè tōng wén zì de yuè mǔ jiù shǒu bǎ shǒu de
样进书塾念书，略通文字的岳母就手把手地
jiào yuè fēi shí zì méi qián mǎi zhǐ bǐ yuè mǔ jiù xiǎng chū yī gè
教岳飞识字。没钱买纸笔，岳母就想出一个
shěng qián de fǎ zi jí ràng yuè fēi zhǎo lái yī bēn jǐ de shā zi
省钱的法子，即让岳飞找来一畚箕的沙子，
yī gēn xiǎo mù gùn yòng xiǎo bàng zǐ zài shā zǐ shàng liàn zì zhè yàng
一根小木棍，用小棒子在沙子上练字。这样
xiě mǎn hòu jiāng zì jì mǒ píng yòu kě chóng fù shǐ yòng jiā jìng pín
写满后将字迹抹平，又可重复使用。家境贫
qióng de mǎi bù qǐ là zhú zài bái tiān xīn láo zhī hòu yuè fēi jiù
穷得买不起蜡烛，在白天辛劳之后，岳飞就
kǎo shāo bái tiān shí lái de kū zhī bài yè fā chū de huǒ guāng kàn shū
靠烧白天拾来的枯枝败叶发出的火光，看书
shí zì yǐ zhì tōng xiāo bù mèi yuè fēi tiān zī cōng yǐng jì yì
识字，以至通宵不寐。岳飞天资聪颖，记忆
lì hěn qiáng yòu yǒu chí jiǔ bù xiè de wán qiáng yì lì suǒ yǐ jìn
力很强，又有持久不懈的顽强毅力，所以进

岳 飞

Zhong guo gu dai ming ren gu shi

bù fēi cháng kuài yóu yú tā ài sī kǎo zhù yì lǐng huì shū zhōng yào
步非常快。由于他爱思考，注意领会书中要
zhǐ tōng guò kè kǔ zì xué duì sūn wú bīng fǎ chūn qiū zuǒ
旨，通过刻苦自学，对《孙吴兵法》《春秋左
shì chuán dēng bīng shū jīng shū zhōng de zhàn lüè zhàn shù sī xiǎng yǒu
氏传》等兵书、经书中的战略、战术思想，有
le yī gè chū bù de liǎo jiě
了一个初步的了解。

wài gōng yáo dà wēng què dú jù huì yǎn yǒu xīn yào gěi zhè gè
外公姚大翁却独具慧眼，有心要给这个
shàng wǔ de wài sūn zhǎo gè hǎo lǎo shī bǎ tā péi yǎng chéng wǔ lín gāo
尚武的外孙找个好老师，把他培养成武林高
shǒu yú shì zhǎo dào le xiàn lǐ yǒu míng de dāo qiāng shǒu chéng guǎng
手，于是找到了县里有名的刀枪手陈广。

yuè fēi zhè shí cái suì tā de qiān gōng yǒu lǐ hé kè kǔ
岳飞这时才11岁，他的谦恭有礼和刻苦
hào xué ràng chéng guǎng yì wài de gāo xìng yú shì jiù xī xīn jiāo tā
好学，让陈广意外地高兴，于是就悉心教他
qiāng shù yǔ dāo fǎ yuè fēi bù fù shī wàng dà yuē yī èr nián
枪术与刀法。岳飞不负师望。大约一二年
hòu tā shǐ dé yī shǒu hǎo qiāng shù qǔ dé le “yī xiàn wú dí”
后，他使得一手好枪术，取得了“一县无敌”
de fēi fán chéng jì chú dāo qiāng zhī wài shè jiàn shì sòng dài nán zǐ
的非凡成绩。除刀枪之外，射箭是宋代男子
de jī běn wǔ gōng yuè fēi suì shí yòu bài xiàn lǐ tuì yín de
的基本武功。岳飞19岁时，又拜县里退隐的
yǒu míng gōng jiàn shǒu zhōu dòng wéi shī zhuān xué jiàn shù
有名弓箭手周侗为师，专学箭术。

zhōu dòng shì yuè fēi de tóng xiāng rén tā zài shū shù jiāo shū
周侗是岳飞的同乡人，他在书塾教书，
wén wǔ shuāng quán dé xíng jiān bèi tā shōu wú qián rù xué de yuè
文武双全，德行兼备。他收无钱入学的岳
fēi wéi tú jīng xīn chuán shòu yuè fēi zhī shí hé wǔ yì bìng jiāo gěi
飞为徒，精心传授岳飞知识和武艺，并教给
yuè fēi zuò rén de dào lǐ zài tā de jiào dǎo xià yuè fēi zài yuán
岳飞做人的道理。在他的教导下，岳飞在原

lái jī chǔ shàng yòu yǒu le hěn dà de tí gāo zhōu dòng jiàn shù jí
来基础上又有了很大的提高。周侗箭术极
qí gāo míng yòu fēi cháng ài xī rén cái tā kàn chū yuè fēi hěn yǒu
其高明，又非常爱惜人才，他看出岳飞很有
fā zhǎn qián lì biàn jiāng zì jǐ de jì yì xī xīn chuán shòu gěi zhè gè
发展潜力，便将自己的技艺悉心传授给这个
qiān gōng yǒu lǐ tiān zī cōng yǐng de tú dì yóu yú cháng qī de jiān
谦恭有礼、天资聪颖的徒弟。由于长期的艰
kǔ láo dòng yuè fēi shòu dào le hěn hǎo de duàn liàn tā shēn tǐ jié
苦劳动，岳飞受到了很好的锻炼，他身体结
shí lì qì hěn dà xiǎo xiǎo nián jì jiù lā de kāi jīn de yìng
实，力气很大，小小年纪就拉得开300斤的硬
gōng míng zhèn xiāng lǐ
弓，名震乡里。

zài zhōu dòng lǎo shī jīng xīn zhǐ dǎo xià yuè fēi jīng guò qín xué
在周侗老师精心指导下，岳飞经过勤学
kǔ liàn zhōng yú dá dào le néng zuǒ yòu kāi gōng jiàn wú xū fā de
苦练，终于达到了能左右开弓、箭无虚发的
dì bù yī cì zhōu dòng zhào jí mén shēng bǐ shì wǔ yì tā shuài
地步。一次，周侗召集门生比试武艺，他率
xiān lián fā sān jiàn sān jiàn mìng zhōng bǎ shàng yuè fēi yǐn gōng yī fā
先连发三箭，三箭命中靶上，岳飞引弓一发，
shè duàn le zhōu dòng de yī zhī jiàn shǐ jiē lián liǎng jiàn yòu zhèng zhōng
射断了周侗的一枝箭矢，接连两箭，又正中
bǎ xīn zhōu dòng shí fēn jīng yà duì yuè fēi gèng jiā qì zhòng bìng
靶心。周侗十分惊讶，对岳飞更加器重，并
tā bǎ zì jǐ zhēn ài de liǎng zhāng gōng huì zèng gěi yuè fēi
他把自己珍爱的两张弓惠赠给岳飞。

suí zhe yuè fēi de zhǎng dà chéng rén yóu yú zhǒng zhǒng yuán yīn
随着岳飞的长大成人，由于种种原因，
yuè jiā de shēng huó yù guò yù jiān nán zhèng hé qī nián gōng yuán
岳家的生活愈过愈艰难。政和七年（公元
nián xiāng zhōu fā shēng lǎo zāi nóng mín zài méi fǎ wéi shēng de
1117年），相州发生涝灾，农民在没法维生的
qíng kuàng xià zhǐ néng diǎn mài tǔ dì huò zhě jiè gāo lì dài zuì hòu
情况下，只能典卖土地，或者借高利贷，最后

岳 飞

Zhong guo gu dai ming ren gu shi

zhǐ shì shǐ zì jǐ de jīng jì zhuàng kuàng gèng jiā è huà yuè fēi de
只是使自己的经济状况更加恶化。岳飞的
fù qīn bào sūn xīn qiè wèi yuè fēi zhāng luó hūn shì yú zhèng hé bā
父亲抱孙心切，为岳飞张罗婚事，于政和八
nián qǐ le yī gè liú xìng nǚ zǐ yī nián yǐ hòu yuè fēi de zhǎng
年娶了一个刘姓女子，一年以后，岳飞的长
zǐ yuè yún dàn shēng xǐ shì lín mén ér yuè jiā de jīng jì fù dān
子岳云诞生。喜事临门，而岳家的经济负担
gèng jiā chén zhòng le yuè fēi yǒu le jiā xiǎo wèi le yǎng jiā hú
更加沉重了。岳飞有了家小，为了养家糊
kǒu zhǐ hǎo chū qù dǎ gōng dào xiāng zhōu ān yáng xiàn de zhòu jīn
口，只好出去“打工”，到相州安阳县的昼锦
táng hán jiā zuò le zhuāng kè
堂韩家做了“庄客”。

yuè fēi yīn yǒu yī shēn běn shì chú le zhòng zhuāng jià yě bèi
岳飞因有一身本事，除了种庄稼，也被
hán jiā lā jìn zhuāng yuàn zì wèi duì yǐ fáng bù cè bù
韩家拉进庄院“自卫队”，以防不测。“不
cè zhōng yú lái le mǒu yè yǒu bǎi yú míng bào mǐn qián lái bāo
测”终于来了。某夜，有百余名暴民前来包
wéi hán jiā zhǔn bèi qiáng gōng jié cái yuè fēi qiāo qiāo pá shàng yuàn
围韩家，准备强攻劫财。岳飞悄悄爬上院
qiáng yī jiàn shè sǐ shǒu líng zhāng chāo yú zhòng dà jīng táo sàn zhè
墙，一箭射死首领张超，余众大惊逃散。这
yī cì fēi fán de biǎo xiàn shǐ tā bù jiǔ jiù huò rén tuī jiàn jié
一次非凡的表现，使他不久就获人推荐，结
shù dǎ gōng qù xiāng zhōu mǒu zhèn dāng le yī míng yóu jiǎo kě
束“打工”，去相州某镇当了一名“游徼”。可
xī hǎo jǐng bù cháng bù jiǔ jiù bèi cí tuì yuè fēi yòu huí dào
惜好景不长，不久就被“辞退”。岳飞又回到
jiā xiāng dān fù qǐ quán jiā shēng huó de zhòng dàn cháng qī de nóng cūn
家乡，担负起全家生活的重担。长期的农村
shēng huó shǐ yuè fēi jù yǒu gāng zhí pǔ sù de xìng gé
生活，使岳飞具有刚直、朴素的性格。

第2章 四次投军

yuè fēi de qīng nián shí dài zhèng yù shàng běi sòngzhèng zhì shàng zuì
岳飞的青年时代，正遇上北宋政治上最
hēi àn de shí qī dāng shí de sòng huī zōng zhào chuán shì gè huāng yín
黑暗的时期。当时的宋徽宗赵传是个荒淫
shē chǐ de huáng dì tā chǔ lǐ jūn guó dà shì de hūn yōng hé qí
奢侈的皇帝，他处理军国大事的昏庸，和其
zài yīn yuè huì huà shū fǎ qí yì shī cí děng fāng miàn de cái
在音乐、绘画、书法、棋艺、诗词等方面的才
huá róng hé yú yī shēn
华，融合于一身。

tā chǒng xìn liù zéi cài jīng tóng guān wáng fū liáng shī
他宠信“六贼”蔡京、童贯、王黼、梁师
chéng lǐ yàn jí yáng jiǎn gāo qiú děng rén cháo zhèng shí fēn fǔ bài
成、李彦及杨戩、高俅等人，朝政十分腐败。
zhè xiē tān guān wū lì wèi le mǎn zú zì jǐ de huāng yín huī huò qiǎo
这些贪官污吏为了满足自己的荒淫挥霍，巧
lì míng mù jiàn lì yīng fèng jú xī chéng kuò tián suǒ yù
立名目，建立“应奉局”、“西城括田所”、“御
qián shēng huó suǒ děng zhuān shì sōu guā mín zhī mín gāo de jī gòu nòng
前生活所”等专事搜刮民脂民膏的机构，弄
de mín bù liáo shēng yuàn shēng zài dào gè dì nóng mín fēn qǐ fǎn
得民不聊生，怨声载道。各地农民纷起反
kàng běi sòngzhèngquán yáo yáo yù zhūi
抗，北宋政权摇摇欲坠。

Zhong guo gu dai ming ren gu shi

zhè shí běi fāng nǚ zhēn zú jué qǐ nǚ zhēn zú yuán jū zhù
这时，北方女真族崛起。女真族原居住
zài wǒ guó dōng běi sōng huā jiāng liú yù hé hēi lóng jiāng xià yóu yī dài
在我国东北松花江流域和黑龙江下游一带。
tā men qǐ chū guò zhe bàn yú liè bàn nóng gēng de shēng huó hòu lái
他们起初过着半渔猎半农耕的生活。后来，
yī gè nǚ zhēn bù luò de shǒu lǐng ā gǔ dǎ tǒng yī le fēn sǎn de
一个女真部落的首领阿骨打统一了分散的
gè bù nǚ zhēn nǚ zhēn zú de lì liang qiáng dà qǐ lái
各部女真，女真族的力量强大起来。

nián ā gǔ dǎ jiàn lì le jīn cháo yǐ hòu jīn de
1115年，阿骨打建立了金朝。以后，金的
shì lì bù duàn kuò zhāng yī zhí fā zhǎn dào huáng hé liú yù qiě lǚ
势力不断扩张，一直发展到黄河流域，且屡
lǚ dǎ bǎi běi fāng de liáo guó běi sòng zhèng fǔ wèi le zhuǎn yí rén
屡打败北方的辽国。北宋政府为了转移人
mín de shì xiàn huǎn hé guó nèi de jiē jí máo dùn yǐ xiǎng tiān kāi
民的视线，缓和国内的阶级矛盾，异想天开，
qǐ tú lì yòng jīn guó de lì liang shōu huí bèi liáo guó zhàn lǐng de yān
企图利用金国的力量，收回被辽国占领的燕
yún shí liù zhōu xuān hé èr nián nián sòng yǔ jīn dīng lì
云十六州。宣和二年(1120年)，宋与金订立
le hǎi shàng zhī méng méng yuē guī dìng sòng jīn jiā jī liáo guó
了“海上之盟”。盟约规定：宋、金夹击辽国，
rán hòu sòng chū bīng gōng zhàn yān jīng yān yún shí liù zhōu guī sòng ér
然后宋出兵攻占燕京、燕云十六州归宋，而
sòng gòng liáo de suì bì déi rú shù sòng jīn
宋贡辽的岁币得如数送金。

nián jīn jūn àn yuē chū bīng xùn sù gōng xià le liáo guó
1122年，金军按约出兵，迅速攻下了辽国
de zhōng jīng dà dìng fǔ zài jīn guó de cuī cù xià běi sòng cháo tíng
的中京大定府。在金国的催促下，北宋朝廷
pài tóng guān lǐng bīng wàn xún biān dū shī gōng dǎ yān jīng bìng
派童贯领兵10万“巡边”，督师攻打燕京，并
pài yī gè cān yì guān zài hé běi zhāo mù gǎn zhàn shì shào nián
派一个参议官在河北招募“敢战士”。少年

lì zhì yǐ shēn xǔ guó de yuè fēi kǎi rán yīng mù cān yì guān zài
 立志以身许国的岳飞，慨然应募。参议官在
 jiǎn yuè yīng mù zhě shí hěn kuài de kàn zhòng le yuè fēi tā tóng tā
 检阅应募者时，很快地看中了岳飞。他同他
 tán huà shí yuè fēi shēn sù le zì jǐ shì sǐ bǎo wèi xiāng tǔ jiān
 谈话时，岳飞申诉了自己誓死保卫乡土、坚
 jué kàng jī liáo jūn de jué xīn tā dāng jí rèn mìng tā wèi xiǎo duì
 决抗击辽军的决心，他当即任命他为小队
 zhǎng kāi fù qián xiàn
 长，开赴前线。

ǎo xiāng tóng guān rèn zhè cì zhēng liáo de zǒng zhǐ huī gōng
 “媼相”童贯任这次征辽的总指挥，“公
 xiāng cài jīng zhī zǐ cài yōu wéi fù shǐ lìng yī dà huàn guān tán zhēn
 相”蔡京之子蔡攸为副使，另一大宦官谭稹
 wéi tài wèi sān rén quán bù huì dǎ zhàng què lǐng bīng wàn kāi
 为太尉。三人全不会打仗，却领兵15万，开
 dào xióng zhōu jīn hé běi xióng xiàn bīng fēn liǎng lù dōng xī bìng jìn
 到雄州（今河北雄县），兵分两路，东西并进，
 yǔ liáo bīng yī kāi dǎ liǎng lù jiē bài tuì xià lái huī zōng jiē dào
 与辽兵一开打，两路皆败退下来。徽宗接到
 bài bào xià zhào bān shī huí jīng guò le yī gè yuè dé zhī xīn
 败报，下诏班师回京。过了一个月，得知新
 jí wèi de liáo zhǔ yē lǜ chún dé bìng yāo wáng liáo wáng cháo nèi bù dòng
 即位的辽主耶律淳得病夭亡，辽王朝内部动
 dàng bù ān huī zōng yòu yǒu le pàn tóu jué dé tiān cì liáng jī
 荡不安。徽宗又有了盼头，觉得天赐良机，
 bù kě cuò shī zài mìng tóng guān yǔ cài yōu èr rén chóng xīn zhěng jūn chū
 不可错失，再命童贯与蔡攸二人重新整军出
 fā zhù shǒu zhuō zhōu jīn hé běi zhuō xiàn de liáo guó cháng shèng jūn
 发。驻守涿州（今河北涿县）的辽国常胜军
 zhǔ jiāng guō yào shī jiàn sòng bīng yā jìng ér guó nèi xiǎo huáng hòu zhǔ zhèng
 主将郭药师见宋兵压境而国内萧皇后主政，
 rén xīn lí sǎn gān cuì shuài bā qiān rén mǎ dào xióng zhōu tóu xiáng le
 人心离散，干脆率八千人马，到雄州投降了
 sòng cháo
 宋朝。“媼相”大喜，命他暂归刘延庆指挥。

岳飞

Zhong guo gu dai ming ren gu shi

bīng zhì liáng xiāng liáo jiāng xiǎo gān lǐng bīng lái zhàn sòng jūn dà bài zhǐ
兵至良乡，辽将萧干领兵来战，宋军大败，只
hǎo gù shǒu bù chū guō yào shī xiàn jì zì yuàn lǐng bīng wǔ qiān rào
好固守不出。郭药师献计，自愿领兵五千绕
dào qù tōu xī yān jīng wēi tuō liú yán qīng de ér zǐ liú guāng shì shuài
道去偷袭燕京，委拖刘延庆的儿子刘光世率
bīng hòu yuán liú yán qīng xiǎng xiǎng yǔ liáo jūn gé hé xiāng chí yě bù
兵后援。刘延庆想想与辽军隔河相持也不
shì bàn fǎ jiù pài dà jiāng gāo shì xuān hé guō yào shī tóng xíng dài
是办法，就派大将高世宣和郭药师同行，带
bīng liù qiān yè bàn dù hé jí xíng
兵六千，夜半渡河疾行。

guō yào shī shú mén shú lù gōng rù yān jīng xī běi de xiǎn xī
郭药师熟门熟路，攻入燕京西北的显西
mén yǔ liáo jūn xiàng zhàn bìng pài rén rù gōng chuán yù xiǎo hòu líng
门，与辽军巷战；并派人入宫，传谕萧后，令
tā tóu xiáng xiǎo hòu yī miàn xū cí yīng fù yī miàn mì zhào xiǎo gān
她投降。萧后一面虚词应付，一面密诏萧干
rù yuán xiǎo gān jí lǐng sān qiān rén mǎ huí yuán dǎ xià xiǎn xī mén
入援。萧干急领三千人马回援，打下显西门
hòu lì jí guān bì chéng mén guō yào shī yǐ wéi liú guāng shì yuán jūn
后立即关闭城门。郭药师以为刘光世援军
jiāng zhì méi liào dào hòu miàn shā lái de què shì xiǎo gān
将至，没料到后面杀来的却是萧干。

qián miàn de liáo jūn běn yǐ bù zhī jiàn zhuàng lì jí fǎn gōng jiāng
前面的辽军本已不支，见状立即反攻，将
sòng jūn wéi zhù guō yào shī lián máng shuài jūn tuì xiàng xī mén què yǐ
宋军围住。郭药师连忙率军退向西门，却已
wú fǎ chū chéng xìng hǎo zhuā zhù yī shéng zhuī chū chéng wài táo huí
无法出城。幸好抓住一绳，缢出城外，逃回
sòng yíng gāo shì xuān yǔ liù qiān sòng jūn jī hū quán jūn fù mò guō
宋营。高世宣与六千宋军几乎全军覆没。郭
yào shī huí dào yíng zhōng yī wèn cái zhī dào liú guāng shì hái wèi chū fā
药师回到营中一问，才知道刘光世还未出发！

liáo jūn chéng shèng rào dào sòng jūn bèi hòu jié duàn le liáng dào
辽军乘胜绕到宋军背后，截断了粮道，

hái fú lǚ le hù liáng de qí bīng duì zhǎng wáng yuān wéi yǒu hán shì
 还俘虏了护粮的骑兵队长王渊。唯有韩世
 zhōng lín wēi bù jù yǒng měng chōng shā lüè yǒu xiǎo shèng liú yán qīng
 忠临危不惧，勇猛冲杀，略有小胜。刘延庆
 dé bào dà jīng shī sè cì rì líng chén jiàn duì àn liáo yíng dēng
 得报，大惊失色。次日凌晨，见对岸辽营灯
 huǒ zhòu míng yǐ wéi liáo jūn yǐ chū yíng shā lái xià de jí lìng tuì
 火骤明，以为辽军已出营杀来，吓得急令退
 bīng wèi jiǎn shǎo fù dān lìng rén shāo huǐ zī zhòng liáo jūn jiàn sòng
 兵。为减少负担，令人烧毁辎重。辽军见宋
 yíng qǐ huǒ cái dù hé zhuī shā sòng jūn lì kè dà luàn chén shī
 营起火，才渡河追杀。宋军立刻大乱，陈尸
 bǎi lǐ zì shén zōng yǐ lái jī lěi de wǔ qì jiǎ zhòu hé liáng cǎo
 百里。自神宗以来积累的武器甲冑和粮草
 quán bù diū guāng zhuō yì èr zhōu gēn zhe shī shǒu āo xiāng dé
 全部丢光，涿、易二州跟着失守。“媼相”得
 bào jì bù gǎn chè jūn huí cháo yòu bù gǎn zài dǎ suì pài rén qù
 报，既不敢撤军回朝，又不敢再打，遂派人去
 jiàn jīn tài zǔ qǐng tā pài bīng lái yuán
 见金太祖，请他派兵来援。

jīn tài zǔ xiān pài rén rù dōng jīng zé bèi sòng cháo wèi néng rú
 金太祖先派人入东京，责备宋朝未能如
 qī chū bīng xiàn zài jīn guó kě yǐ chū bīng dàn zài bù néng àn yuán
 期出兵。现在金国可以出兵，但再不能按原
 yǒu yuē dìng guā fēn shèng lì chéng guǒ le jí yān yún shí liù zhōu jiāng shéi
 有约定瓜分胜利成果了，即燕云十六州将谁
 zhàn shéi yǒu huī zōng bù kěn pài zhào liáng sì yǔ jīn tài zǔ jiāo
 占有。徽宗不肯，派赵良嗣与金太祖交
 shè dá yīng zhǐ gěi yī bàn jí yān jīng hé jīn jīn xiàn jǐng
 涉，答应只给一半，即燕京和蓟（今蓟县）、景
 jīn zūn huà tán jīn mì zhōu shùn jīn huái róu zhuō yì liù
 （今遵化）、檀（今密州）、顺（今怀柔）、涿、易六
 zhōu guī sòng dìng hǎo jiāo yì jīn bīng chū zhàn shí èr yuè jīn
 州归宋。定好交易，金兵出战。十二月，金
 shuài wú lì bù gōng kè yān jīng chú liáo guó huáng dì yē lǜ yán xǐ yǐ
 帅斡离不攻克燕京，除辽国皇帝耶律延禧已

xiān chū táo wài zài jīng liáo guó dà chén quán bù tóu xiáng dàn shì jīn
先出逃外，在京辽国大臣全部投降，但是金
bīng zhǐ gěi sòng jūn liú xià le jǐ zuò kōng chéng
兵只给宋军留下了几座空城。

cān móu guān huí jūn hòu diào rèn zhēn dìng lù ān fú shǐ yuè fēi
参谋官回军后调任真定路安抚使，岳飞
suí zhe dào le zhēn dìng yī rì tā jiāng yuè fēi zhào qù gěi tā èr
随着到了真定。一日他将岳飞召去，给他二
bǎi míng bù bīng qí bīng mìng tā qù xiāng zhōu xiāo miè zài dāng dì zuò
百名步兵、骑兵，命他去相州，消灭在当地作
luàn de táo jùn bīng féi
乱的陶俊兵匪。

yuè fēi hěn kàn zhòng píng shēng dì yī cì zhǎn shì wǔ yì yǔ cái gàn
岳飞很看重平生第一次展示武艺与才干
de jī huì yī miàn lǐng bīng shàng lù yī miàn xiǎng hǎo le zhǔ yì
的机会，一面领兵上路，一面想好了主意。
dào le xiāng zhōu zhēn chá dào táo jùn de cháo xué hòu jiù xuǎn le sān
到了相州，侦察到陶俊的巢穴后，就选了三
shí jǐ míng wǔ yì gāo qiáng yòu shàn yú yǐng biàn de shì bīng ràng men bàn
十几名武艺高强又善于应变的士兵，让他们扮
chéng shāng fàn mú yàng shòu yǐ jì cè tiāo dān kāng luó sǎn mǎn ér
成商贩模样，授以计策，挑担扛箩，散漫而
xíng xiàng fēi cháo zǒu táo jùn dé bào yǐ wéi féi ròu shàng mén pài
行，向匪巢走。陶俊得报，以为肥肉上门，派
le yī duì lóu luó xià shān bǎ zhè duì shāng fàn zhuā jìn shān zhài guān
了一队喽啰下山，把这队商贩抓进山寨，关
jìn tǔ lǎo
进土牢。

yuè fēi jiàn táo jùn zhòng jì cái jí duì shàng lù dà zhāng qí
岳飞见陶俊中计，才集队上路，大张旗
gǔ cháo shān zhài huǎn huǎn xíng qù quán bù xiàng yǒu jīng yàn de zhàn jiāng
鼓朝山寨缓缓行去，全不像有经验的战将。
táo jùn dé bào cè mǎ xià shān jiàn yuè fēi zhǐ shì yī gè èr shí
陶俊得报，策马下山，见岳飞只是一个二十
zuǒ yòu de xiǎo bīng tóu shēn hòu shì bīng yòu shì zhè bān mú yàng bù
左右的小兵头，身后士兵又是这般模样，不

yóu lè zhù mǎ hā hā dà xiào shuō nǐ xiǎo zǐ zhēn zì bù liàng lì
由勒住马哈哈大笑，说你小子真自不量力，
rǔ xiù wèi gān yě gǎn lái lǎo hǔ tóu shàng zhuā shǐ zǐ bù rú shí
乳臭未干，也敢来老虎头上抓虱子？不如识
qù zǎo huí yuè fēi bìng bù dá huà zhǐ shì shǎ lèng lèng de pāi mǎ
趣早回。岳飞并不答话，只是傻愣愣地拍马
chōng lái táo jùn jiàn zhuàng yě jǔ dāo chōng shā guò lái
冲来，陶俊见状，也举刀冲杀过来。

yuè fēi lè mǎ hòu tuì jǐ bù jǔ qiāng yíng zhàn rào zhe tā
岳飞勒马后退几步，举枪迎战，绕着他
shàng xià jī cì jì bù ràng tā yǒu yíng shēn xià dāo de jī huì yòu
上下击刺，既不让他有迎身下刀的机会，又
bù qù shāng tā zhǐ shì chán zhù tā bù fàng kàn de shān shàng de zhòng
不去伤他，只是缠住他不放，看得山上的众
bīng fēi dèng dà yǎn jīng zhǐ gù léi xiǎng zhàn gǔ zhù wēi kuáng hǎn bù
兵匪瞪大眼睛，只顾擂响战鼓助威，狂喊不
zhǐ èr rén lái huí dǎ le jǐ gè huí hé hū tīng shān shàng yǒu rén
止。二人来回打了几个回合，忽听山上有人
yī lián dié shēng jīng jiào dào bù hǎo le zhài lǐ shī huǒ le
一连迭声惊叫道：“不好了！寨里失火了！”

táo jùn huí tóu yī kàn shān zhài lǐ yǐ shì huǒ guāng chōng tiān
陶俊回头一看，山寨里已是火光冲天，
liè yàn gǔn gǔn gāng cái hái zài guān zhàn zhù zhèn de fēi zhòng dùn shí dà
烈焰滚滚，刚才还在观战助阵的匪众顿时大
luàn yuán lái guān zài shān zhài lǐ miàn de sān shí duō míng shì bīng yǐ
乱。原来关在山寨里面的三十多名士兵已
jīng chōng chū tǔ lǎo zòng huǒ shāo zhài tā men gè gè shǒu zhí dà
经冲出土牢，纵火烧寨。他们个个手执大
dāo měng hǔ xià shān sì de shā jiāng chū lái zhí shā de háo wú jiè
刀，猛虎下山似地杀将出来，直杀得毫无戒
bèi de wū hé zhī zòng xīn dǎn jù liè sì sǎn bēn táo jiē zhe
备的乌合之众，心胆俱裂，四散奔逃。接着，
qín le èr dà wáng jiǎ jìn jiāng tā tuī dào shān qián dāo jià zài hòu
擒了二大王贾进，将他推到山前，刀架在后
jǐng shàng ràng tā hè lìng yú cóng guī dì tóu xiáng miǎn sǐ táo jùn jiàn
颈上，让他喝令余从跪地投降免死。陶俊见